40 Lat
NADANIA IMIENIA
SP W SWORACH
im. 1000-lecia Państwa Polskiego

MONOGRAFIA HARCERSTWA PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ W SWORACH

SWORY DN.11.CZERWCA 2006

HARCERSTWO jest organizacją wychowawczą. Każdy kto wstępuje do ZHP poddaje się Statutowi Związku, dobrowolnie pod wpływ wychowawczy harcerstwa. Można tu przeżyć wiele przygód, szczęśliwe dzieciństwo i młodość w gronie rówieśników, w łączności z przyrodą. Można nauczyć się wielu technik, zdobyć różne umiejętności, ale nade wszystko trzeba się nauczyć dobrze żyć.

Każdy człowiek, a szczególnie harcerz musi być przygotowany do życia, musi mieć uformowany charakter. Charakter ten powinien być piękny i silny. Pragniemy, aby u nas było wiele pięknych charakterów. Tyle się widzi wokół nas ludzi miernych, słabych, a nawet nędznych duchowo. Ile krzywdy i podłości wyrządzają sobie ludzie nawzajem. Harcerstwo ma wychowywać porządnych ludzi, którzy będą promieniować swoim dobrym przykładem na innych. Harcerz swoją postawą pociąga innych do lepszego życia. To są bardzo trudne, ale ważne sprawy.

Takie zasady harcerskiego wychowania w Sworach sięgają daleko w przeszłość. W roku 1932 została założona Żeńska Drużyna Harcerska im. Emilii Plater. Dnia 7 października z inicjatywy Kierownika Szkoły Pana Wacława Męczyńskiego zostało zwołane zebranie celem organizacji drużyny harcerskiej. Opiekunem drużyny został Pan Krasiński, drużynową uczennica tamtejszej szkoły Stanislawa Piotrowiczówna. Zastępową „ Czajek”- uczennica Karpowiczówna, „Kuropatw”- Węgrzyniakówna, „Jaskółek”- Łaszczukówna i „Pszczół” uczennica Gromadzka. Zbiórki zastępów

odbywały się dwa razy w tygodniu a drużyny w niedzielę po Mszy Św.

Na podstawie analizy źródeł można stwierdzić, iż drużyna brała czynny udział w życiu szkoły, środowiska, kraju. Drużyna organizowała uroczystości szkolne, zdobywała stopnie i sprawności harcerskie, pomagała ludziom starszym, organizowała loterie fantowe, ogniska, brała udział w pracach społecznych, biwakach i wycieczkach, a szczególnie do lasu. Harcerze z wielką radością i przeżyciem opisywali swoje pierwsze warty, wycieczki, gotowanie kawy, zupy, pieczenie ziemniaków. Tak wspomina pierwszą wartę w Serpelicach uczennica Gromadzka „ wstałam szybko, ubierając się czem prędzej, lecz bardzo chciało mi się spać, a w dodatku ogarniał mnie lęk i strach[...] A na dworze ciemno i zimno, wiatr aż świszcze, las dookoła szumi. Stoimy z koleżanką zlęknione, nie mówiąc, ani słowa do siebie”.

Opiekunowie z wielkim zapałem i poświęceniem kreowali silne i wspaniałe charaktery swoich podopiecznych.

Na podstawie Kroniki Szkolnej z 1932 roku, można stwierdzić, iż drużyna działała do 1935 roku. W 1933 powstała również Drużyna Męska.

Od roku 1950 w Szkole Podstawowej prężnie rozpoczęła swoją działalność organizacja harcerstwa ZHP i organizacja zuchowa- „Zuchy”. Drużyna ZHP została zorganizowana przez Patejuk Teresę, byłą nauczycielkę tamtejszej szkoły. Była to drużyna koedukacyjna im. Gen. K. Świerczewskiego. Do roku 1962 drużynę prowadziły kol. Patejuk Teresa, Pańko Irena, Szejna Bogusława.

Od roku 1962 opiekunem drużyny została nauczycielka Pani Gieresz Jadwiga. Drużyna liczyła 36 członków i podzielona została na 4 zastępy. Działalność drużyny zgodna była z rocznym planem sporządzonym w myśl wytycznych Kwatery Głównej ZHP w Warszawie. Plan pracy przewidywał zdobywanie odznak i sprawności harcerskich, prace społeczno-użyteczne, pracę kulturalną. W ramach działalności kulturalnej drużyna przygotowywała wszystkie akademie związane z okolicznościowymi uroczystościami szkolnymi i państwowymi. Drużyna organizowała ogniska i kominki harcerskie, na które przychodziła również miejscowa ludność. Drużyna brała czynny udział w pracach społecznych przy budowie drogi żużlowej prowadzącej przez wieś.

Dyżury pełnione przez harcerzy wpływały na utrzymanie higieny i estetyki w szkole. Ponadto harcerze pomagali w organizacji pracy w dziecińcu wiejskim, który każdego roku był organizowany w lokalu szkoły. W okresie wakacyjnym harcerze nie tracili kontaktu ze szkołą – prowadzona była drużyna wakacyjna, która opiekowała się ogródkiem kwiatowym i warzywnym. Harcerki prowadziły również w domach indywidualne ogródki warzywne i kwiatowe. Drużyna mogła szczycić się własnymi osiągnięciami.

Na terenie szkoły istniała również organizacja „Zuchy” która zrzeszała dzieci od klas II do IV. Organizacja ta została założona w 1961 roku. Drużynową zuchową była koleżanka Janina Melaniuk, od roku 1977 koleżanka Maria Stefańska. W roku 1982 figuruje jako 125 Drużyna Zuchowa „Leśni Przyjaciele”, której opiekunem była

Barbara Filipiuk, nauczycielka szkoły podstawowej. Drużyna liczyła 25 zuchów, podzielona na trzy zastępy: „Sokoły”, „Leśne ludki”, „Jagódki”.

Zuchy obok harcerzy były najbardziej aktywnymi działaczami na terenie szkoły. Program tej organizacji był zgodny z wytycznymi Komendy Hufca w Białej Podlaskiej i Kwatery Głównej ZHP w Warszawie.

Drużyna brała czynny udział w życiu szkoły i środowiska, zuchy zdobywały sprawności indywidualne i zespołowe, uczestniczyły w rajdach rowerowych, pieszych, wycieczkach, organizowały ciekawe gry i zabawy przedszkolakom, realizowały zadania odznaki chorągwianej. Drużyna zuchowa cieszyła się poważnymi osiągnięciami i zdobywała dyplomy.

W roku 1982 powstały dwie drużyny harcerskie. Opiekę nad 18 i 19 Drużyną Harcerską im. Gen. K. Świerczewskiego przejęła koleżanka Mariola Krasuska i Grażyna Majewska. Obie drużyny liczyły 20 harcerzy działających w trzech zastępach.

Harcerze brali aktywny udział w życiu szkoły, środowiska, realizowali program, który był zgodny z wytycznymi zadaniami Komendy Hufca w Białej Podlaskiej i Kwatery Głównej ZHP w Warszawie. Czynnie uczestniczyli w życiu kulturalnym szkoły, organizowali akademie i uroczystości szkolne, brali udział w pracach społecznych na terenie szkoły i wsi, pomagali ludziom starszym, zdobywali stopnie i sprawności harcerskie, uczestniczyli w rajdach pieszych, rowerowych, obozach wędrownych na terenie Polski i

biwakach, festiwalach, uczestniczyli w turniejach wiedzy, opiekowali się grobami żołnierzy, opuszczonymi oraz miejscami pamięci narodowej.

W roku 1986 drużyna uzyskała dyplom za zrealizowanie zadań Odznaki Chorągwianej, a w1988 zajęła IV i V miejsce w hufcowym współzawodnictwie „Najlepszej Drużyny Harcerskiej”.

W 1990-1991 roku opiekę przejmuje Zbigniew Szewczyk, a w roku następnym koleżanka Marzena Demeszko.

Do 2000 roku harcerstwo zawiesza swoją działalność, dopiero z inicjatywy **Pani Dyrektor Violetty Więckowskiej** na nowo budzi się do życia organizacja harcerska. **Opiekunkami 26 DH „Leśni Przyjaciele” mianuje koleżanki: Iwonę Gałamaga i Barbarę Filipiuk.**

Drużyna liczyła wówczas 28 harcerzy działających w dwóch zastępach „ Zielone sobieradki” i „Leśne duszki”.

26 DH „Leśni Przyjaciele” przy Szkole Podstawowej w Sworach działa do obecnej chwili, zrzeszając coraz to większą liczbę członków.

Główna nasza zasada harcerskiego wychowania to: służba Bogu, innym ludziom, samemu sobie, to braterstwo i praca nad sobą. Działalność w drużynie opiera się na nauce, zabawie i pracy poprzez, którą wychowuje się młodzież. Drużyna aktywnie uczestniczy w wielu akcjach charytatywnych, zbierając fundusze, zabawki dla dzieci chorych i potrzebujących, organizując spotkania zabawy, tańce z dziećmi niepełnosprawnymi, chorymi, samotnymi.

Wyjście harcerzy poza mury szkoły do ludzi chorych, niepełnosprawnych, samotnych, zorganizowanie kontaktów z różnych okazji jest najlepszą lekcją uwrażliwiającą na krzywdę i cierpienie innych, lekcją tolerancji i kształtowania właściwych cech charakteru i postaw.

Naszym nadrzędnym celem pracy w harcerstwie jest wychowanie młodego człowieka, kształtowanie jego osobowości poprzez stawianie wysokich wymagań etycznych i moralnych, uczenie samodzielności, zaradności, przekazywanie wiadomości z różnych obszarów edukacyjnych. Dobrą okazją ku temu jest właściwa organizacja czasu wolnego.

Bierzemy czynny udział w obozach, biwakach, rajdach pieszych, rowerowych, biegach patrolowych, ogniskach. Drużyna zdobywa stopnie i sprawności harcerskie, uczestniczy w festiwalach piosenki harcerskiej.

Takie formy dają więcej możliwości poznawczych, wychowawczych i twórczych. Wspólne spędzenie dni poza szkołą lepiej integruje drużynę, zaistnieć mogą Ci, którzy mają trudności w nauce. Dla wielu z nich takie wyjazdy są rzadką formą wypoczynku, dla wszystkich stanowią okazję do poznania nowych przyjaciół, tego co nas otacza, uczenia się życia w wielkiej gromadzie.

Wyjazdy dają ogromne możliwości wychowawcze, stworzenie sposobności lepszego poznania potrzeb i możliwości dziecka, sprzyjają inwencji, ekspresji

i odkrywczości. Stwarzają możliwość obserwacji, co umożliwia głębsze poznanie każdego dziecka.

Nasi harcerze odkrywają nowy świat, siebie, uczą się samodzielności, zaradności, poszerzają wiadomości z zakresu przyrody, muzyki, plastyki. Nabywają umiejętności praktycznych niezbędnych w życiu codziennym. Potrafią rozkładać i składać namioty, przygotowywać posiłki, zdobywają podstawy i umiejętności żeglarskie. Poznają nowych przyjaciół, z którymi utrzymują serdeczny kontakty, dzielą się wiedzą i doświadczeniem.

Ponadto harcerze biorą czynny udział w akademiach i uroczystościach środowiskowych. Od sześciu lat jesteśmy współorganizatorem rekolekcji harcerskich, które odbywają się we Sworach, uczestniczymy w WOŚP, Betlejemskim Światełku Pokoju, opiekujemy się opuszczonymi grobami nauczycieli, żołnierzy oraz miejscami pamięci narodowej. Jesteśmy organizatorami prac społecznie-użytecznych na terenie szkoły i w środowisku.

Drużyna cieszy się ogromnym powodzeniem w środowisku, w Komendzie Hufca jest jedną z najlepiej działających na terenie Hufca Biała Podlaska. Ma poważne osiągnięcia, dyplomy, podziękowania za udział w różnych formach pracy.

Obecnie częściej niż zwykle sięgamy pamięcią wstecz i czerpiemy wzory z bogatej tradycji i dorobku harcerstwa. Świat się zmienia, ale natura ludzka jest taka sama. Ideały kultury europejskiej zostały ustalone w starożytnej Grecji, lecz każde pokolenie stara się do nich zbliżyć. Wychowanie człowieka jest zawsze bardzo ważne,

a wady, które potrzeba zwalczać są takie same teraz, jak były w starożytności, czy na początku jak powstawał skauting.

Monografię harcerstwa opracowała phm. BARBARA FILIPIUK.

ŹRÓDŁA ;

1. KRONIKA HARCERSKA 1932ROK.
2. KRONIKA HARCERSKA 1982 ROK.
3. KRONIKA ZUCHOWA 1986 ROK.
4. PROTOKOŁY RADY PEDAGOGICZNEJ
5. SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI DRUŻYNY HARCERSKIEJ